

Manfred Köhne, *Die Privilegierungen und Charakterisierungen leistungsfähiger landwirtschaftlicher Betriebe (Uprzywilejowanie i charakterystyki produktywnych gospodarstw rolnych)*, AUR 2013, nr 6, s. 205-209.

Przedmiotem artykułu jest pojęcie tzw. produktywnego gospodarstwa rolnego na gruncie prawa niemieckiego. Tytułem wstępu M. Köhne wskazał, że ustawodawstwo niemieckie zawiera liczne postanowienia preferujące właścicieli produktywnych gospodarstw rolnych w stosunku do podmiotów pozarolniczych, jak i innych rolników. Artykuł zawiera wyszczególnienie przykładowe głównych aktów prawnych zawierających szczególnie przepisy, które są korzystne dla właścicieli produktywnych gospodarstw rolnych. Opis ten obejmuje zarówno przepisy prawa cywilnego, jak i prawa administracyjnego. Uzasadnienie uprzywilejowania prowadzących produktywnych gospodarstw rolnych wynika zwłaszcza ze wskazywanego w licznych orzeczeniach, w tym w orzeczeniach niemieckiego Trybunału Konstytucyjnego, interesu ogólnospołecznego w istnieniu efektywnej gospodarki rolnej. W podsumowaniu Autor stwierdza, że uprzywilejowanie gospodarujących rolników oparte na produktywności gospodarstwa jest w pełni uzasadnione w prawie cywilnym. W pozostałych dziedzinach prawa sytuacja jest jednak złożona. Niemniej wymagane jest wypracowanie nowych metod oceny produktywności gospodarstwa rolnego. M. Köhne proponuje, aby w tym zakresie kierowano się co do zasady wysokością dochodu, kosztami prywatnej konsumpcji rolnika i koniecznością tworzenia kapitału.

Opracowanie: MICHAŁ MARCINKOWSKI

„Diritto e Giurisprudenza Agraria, Alimentare e dell’Ambiente”

Stefano Massini, *Qualità e trasparenza della filiera degli oli di oliva vergini (commentario breve della l. 14 gennaio 2013, n. 9) (Jakość i przejrzystość łańcucha oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia, krótki komentarz do ustawy z 14 stycznia 2013 r., nr 9)*, DGAAA 2013, nr 1, s. 16-23.

Przedmiotem artykułu jest problematyka jakości i przejrzystości rynku oliwy z oliwek. Autor odwołuje się do włoskiej ustawy z 14 stycznia 2013 r. Nowa włoska regulacja prawna dowodzi innowacyjności prawniczej, widocznej od lat w sektorze żywnościowym. Uwzględnia ona bowiem kwestie pochodzenia produktu, co świadczy o tym, że włoski ustawodawca ma na uwadze ochronę konsumentów. W szczególności wspomniana ustawa precyzuje pojęcie pochodzenia oliwy zdefiniowane w dekreście ministerialnym z 10 listopada 2009 r. zawierającym „dyspozycje krajowe dotyczące norm komercjalizacji”. Ustawodawca porzucił logikę abstrakcyjnych roz-

wiązań prawnych na rzecz konkretnej regulacji. Artykuł 4 ustawy wprowadził zakaz stosowania praktyk handlowych wprowadzających w błąd. Natomiast w zakresie ochrony prawnej formuły *made in Italy*, przepisy odsyłają do art. 516 kodeksu karnego, który znajdzie zastosowanie w wypadku odpowiedzialności z tytułu naruszeń wymogów dotyczących używania tego wyrażenia.

Bernard O'Connor, *AGCM sanziona Danone per pratiche commerciali scorrette e pubblicità ingannevole (AGCM nakłada na spółkę Danone karę za nieuczciwe praktyki rynkowe i reklamę wprowadzającą w błąd)*, DGAAA 2013, nr 2, s. 134-138.

Urząd ds. ochrony konkurencji i rynku 26 listopada 2012 r. wydał szereg rozstrzygnięć w sprawach nieuczciwych praktyk rynkowych i reklamy. Sankcję administracyjną w wysokości 180 000 euro nałożono na Danone SA. W orzeczeniu stwierdzono, że wymieniony producent dopuścił się naruszeń prawa podczas akcji promocyjnej jogurtu z dodatkiem wapnia „Danaos”, która trwała od 2010 r., od 2012 r. zaś w Internecie i wielu spotach telewizyjnych we Włoszech. Wśród przepisów, które zostały naruszone, są przepisy włoskiego kodeksu cywilnego oraz unijnego rozporządzenia nr 1924/2006. Oświadczenie producenta o dodatku wapnia wskazywało, że jogurt przeznaczony jest dla osób, które nie dostarczają do organizmu wystarczającej ilości wapnia, co zostało ocenione jako wywołujące wrażenie, że jogurt jest wręcz konieczny do zapewnienia właściwego stanu zdrowia. Z kolei informacja o współpracy z kliniką Gemelli stanowiła nieuczciwą praktykę rynkową, ponieważ współpraca ta nie dotyczyła ani badań, ani kontroli, ani certyfikacji w zakresie wapnia, lecz w rzeczywistości chodziło o umowę handlową.

Libera Lamola, *Pubblicità ingannevole sull'olio di oliva (Reklama oliwy z oliwek wprowadzająca w błąd)*, DGAAA 2013, nr 3, s. 151-157.

Przedmiotem rozważań podjętych w artykule jest zagadnienie reklamy wprowadzającej w błąd konsumentów na tle obowiązującej regulacji prawnej krajowej i unijnej. Etykieta jest narzędziem służącym informowaniu o charakterystyce produktu. We włoskim orzecznictwie administracyjnym kwestia wprowadzania w błąd konsumentów przez etykiety oliwy z oliwek jest częstym wątkiem. W artykule Autorka powołuje słynny przykład wprowadzania w błąd konsumentów oliwy z oliwek z etykietą zawierającą wyrażenie *made in Italy*, podczas gdy oliwa była jedynie mieszanką z dodatkiem włoskiej oliwy. Obowiązek wskazania pochodzenia produktu określa rozporządzenie nr 182, z 6 marca 2009. Przy ocenie przypadków wprowadzania w błąd w orzecznictwie uwzględnia się wzorzec przeciętnego konsumenta, normalnie zorientowanego, przewidującego i ostrożnego. Jednak, zdaniem Autorki, wspo-

mniany wzorzec winien zostać zweryfikowany i zmieniony na rzecz wzorca odnoszonego do konkretnej sytuacji, precyzującego zakres uważności i przewidywalności konsumenta.

Opracowanie: KATARZYNA LEŚKIEWICZ

„Revue de Droit Rural”

Jacques Foyer, *Le droit rural et les principes généraux du droit (Prawo rolne i zasady ogólne prawa)*, RDR 2013, nr 408, s. 1-2.

Autor otwiera swą refleksję pytaniem o to, czy w prawie, którego tkanka normatywna jest tak wąska, jak w wypadku prawa rolnego, może znaleźć się miejsce na zasady ogólne prawa. Francuski sąd apelacyjny w wyroku z 23 maja 2012 r. odwołał się do zasady lojalności w przekazywaniu przez notariusza informacji osobie, której przysługuje prawo pierwokupu. Autor zauważa, że zasady ogólne są wszechobecne i rozlewają się na wszystkie gałęzie prawa. Zasady te uzupełniają prawo o pewne wartości wyższe, sprzyjając jego harmonijności, jedności i zrozumiałości. Współczesne prawo jest zorientowane przede wszystkim na regulowanie faktów rzeczywistych, doktryna ma w tym kontekście szczególną rolę polegającą na przywoływaniu zasad ogólnych w orzecznictwie i ochronie *ratio legis*.

Alice Barthez, *La notion d'exploitation familiale en agriculture et son évolution (Koncepcja gospodarstwa rodzinnego w rolnictwie i jej ewolucja)*, RDR 2013, nr 409, s. 11-14.

Gospodarstwo rolne nie jest już rozumiane jedynie jako majątek dziedziczny, lecz także jako przedsiębiorstwo. Rodziny z kolei nie stanowią już wielopokoleniowej grupy osób, ale zazwyczaj dwie osoby tworzące parę. Autorka wskazuje, że obecnie koncepcja gospodarstwa rodzinnego nie opiera się na hierarchicznych relacjach typowych dla rodzin wielopokoleniowych, lecz przede wszystkim na „parach rolniczych”. Równouprawnienie, z którego korzystają obecnie kobiety i mężczyźni w rolnictwie, jest także efektem ewolucyjnych zmian, które zostały opisane w artykule poczynawszy od lat sześćdziesiątych XX w. Współczesne prawo powinno być kreatywne w odpowiedzi na wyzwania, jakie stawiają przed nim nowe stosunki rodzinne. Trwałość związku dwojga ludzi jest mniejsza w porównaniu z tradycyjnymi rodzinami i powinna być brana pod uwagę przy formułowaniu koncepcji gospodarstwa rodzinnego.